



1 Reuzendrollen

Het grootste landdier, 3,5 meter hoog en soms wel 5000 kilo zwaar, is de olifant. De olifant heeft een zeer merkwaardige 1, die is uitgegroeid tot een ongelooflijk lenige, handige, sterke en fijngevoelige grijparm: de slurf. Met die slurf kan de olifant even gemakkelijk een pinda van de vloer oppakken als een boomstam van 400 kilo optillen. De slurf is het gereedschap van de olifant. Heggenschaar en hooivork bij het eten, grijper en pincet om iets te pakken, pipet om 10 liter drinkwater mee op te zuigen, douche en snorkel in het bad en trompet om de aandacht mee te trekken.

De olifant is een 2. Hij plukt hele bossen bladeren van de takken met zijn slurf en stopt ze in zijn mond. Hij rukt hele takken van de boom af als het moet en trekt soms het struikgewas met wortel en al uit de grond. Gras, bamboe, schors, vruchten: het gaat erin als koek. Olifantenverzorgers in India hebben gezien dat hun dieren een voorkeur hebben voor bladeren van vele verschillende soorten vijgenbomen en dat ze ook de overrijpe vruchten (die al een beetje gisten) gretig opeten. Daarna worden ze heel vrolijk van de alcohol. De slurf is bijzonder handig om bij de bladeren te komen die hoog in de bomen hangen. Desnoods gaat de olifant op zijn achterpoten staan om ergens bij te kunnen. Dan kan hij wel vijf of zes meter hoog reiken.

Olifanten zijn geweldige eters, 50 kilo per dag is niks. Als ze de kans krijgen, eten ze gerust 200 kilo. Daarbij drinkt een olifant 70 tot 90 3 water. In de natuur zijn volwassen olifanten wel 18 uur per dag aan het eten. De olifant kauwt het voedsel dat hij in zijn mond stopt met kiezen zo groot als een baksteen. Die kiezen wisselen regelmatig: elke paar jaar komen er nieuwe. Dat is in totaal zo'n 6 keer in een olifantenleven (olifanten worden in het wild 35 à 40 jaar oud, in de dierentuin soms nog ouder).

De olifant heeft een enorme maag, een dunne darm van 25 meter, een blindedarm zo groot als een slaapzak, 6 meter dikke darm en 5 meter endeldarm. Daar gaat het voedsel met veel gerommel en geknor doorheen: olifanten hebben luidruchtige darmen en ze kunnen enorme winden laten! Uiteindelijk komen de gigantische olifantendrollen tevoorschijn. Van die geweldige hoeveelheden planten blijft natuurlijk een hele berg onverteerbare mest over. Onverteerbaar, dat wil zeggen voor de olifant. Voor sommige andere dieren zit er in die drollen nog genoeg verteerbaar materiaal. Voor mestkevers bijvoorbeeld: die vallen gretig op de olifantenmest aan. Het is hun voedsel, ze leven ervan! Want in de natuur gaat niets

36 verloren. Geen wonder dat er in Afrika en India mestkevers leven die zo groot zijn
37 als pingpongballen.

38 De uitwerpselen van de olifant zijn ook geschikt als basis voor het maken van
39 papier. De mest wordt daarvoor eerst uitgebreid gereinigd en gekookt. Vervolgens
40 wordt er afvalpapier aan toegevoegd, het wordt geperst en daarna opgehangen om
41 te drogen. Als het papier droog is, wordt het gekleurd. Van 10 kilo poep kunnen op
42 deze manier wel 120 vellen papier worden gemaakt! Bedenk dus voortaan dat het
43 papier waarop je schrijft of tekent best weleens gemaakt kan zijn van
44 olifantenpoep!

Auteurs: Otto Beaujon & Leobert de Boer
Illustratie: Gerard Looten

Naam:

Vragen bij oefentekst 3

1. Wat past het **best** op plaats 1?
 - A. mond
 - B. kin
 - C. neus
 - D. slurf

2. Lees: *De slurf ... de olifant.* (r. 6)
En: *Heggenschaar en ... te trekken.* (r. 7 t/m 9)
Wat hebben deze twee zinnen met elkaar te maken?
 - A. Zin 2 betekent het tegenovergestelde van zin 1.
 - B. Zin 2 betekent hetzelfde als zin 1.
 - C. In zin 2 staat het gevolg van zin 1.
 - D. In zin 2 staan voorbeelden bij zin 1.

3. Zoek de eerste zin.
 - A. Maar een kolos van 5000 kilo hoor je natuurlijk wel aankomen!
 - B. Een olifant loopt op zijn tenen.
 - C. Heel hard stampen doet de olifant niet.
 - D. Die tenen zie je niet door een kussen van huid onder de hiel van zijn voet.
 - E. Ook al zou hij gigantische sloffen aantrekken.

4. Wat past het **best** op plaats 2?
 - A. vleeseter
 - B. alleseter
 - C. planteneter
 - D. viseter

5. Wat gebeurt er als de olifanten overrijpe vruchten eten?
 - A. Ze worden moe.
 - B. Ze worden een beetje dronken.
 - C. Ze worden slaperig.
 - D. Ze worden een beetje agressief.

6. Wat past het **best** op plaats 3?
 - A. kilo
 - B. liter
 - C. emmers
 - D. meter

7. Lees: *Uiteindelijk ... olifantendrollen tevoorschijn.* (r. 30 en 31)
En: *Van die ... mest over.* (r. 31 en 32)
Met welk woord zou de tweede zin het **best** kunnen beginnen?

A. Met: Bovendien ...
B. Met: Maar ...
C. Met: Trouwens ...
D. Met: Want ...
8. Olifantenpoep kan nog nuttig worden gebruikt.
In welke zin blijkt dat het **duidelijkst**?

A. "Uiteindelijk ... olifantendrollen tevoorschijn." (r. 30 en 31)
B. "Van die ... mest over." (r. 31 en 32)
C. "De uitwerpselen ... van papier." (r. 38 en 39)
D. "Als het ... het gekleurd." (r. 41)
9. Welke zin is **niet waar**?

A. In Afrika leven mestkevers zo groot als pingpongballen.
B. Olifanten eten ook overrijpe vruchten.
C. De olifant is het op één na grootste landdier.
D. De kiezen van een olifant zijn zo groot als een baksteen.
10. "*Mest genoeg immers van die olifanten*".
Waar past deze zin het **best**?

A. Achter: ... de olifant. (r. 33)
B. Achter: ... niets verloren. (r. 35 en 36)
C. Achter: ... als pingpongballen. (r. 37)
D. Achter: ... om te drogen. (r. 40 en 41)
11. Wat is een synoniem voor 'uitwerpselen'? (r. 38)

A. bladeren
B. poep
C. planten
D. papier
12. Waar gaat deze tekst vooral over?

A. De slurf van de olifant.
B. De leefomstandigheden van de olifant.
C. Het eetgedrag van de olifant.
D. Het sociale gedrag van de olifant.

13. Wat voor soort tekst is dit?

- A.** een informatieve tekst
- B.** een verhalende tekst
- C.** een instructieve tekst
- D.** een betogende tekst

14. Zoek de eerste zin.

- A.** Daardoor worden er nu minder olifanten gedood.
- B.** Een tijdlang waren ze daarom een prooi voor jagers.
- C.** Omdat er steeds minder olifanten overbleven, is het in bezit hebben van ivoor verboden.
- D.** Want de slagtanden van olifanten zijn van ivoor.
- E.** Olifanten hebben maar één echte vijand en dat is de mens.

15. Wat is de hoofdgedachte van dit verhaal?

- A.** De reusachtige berg poep van olifanten wordt nuttig gebruikt.
- B.** De olifant is een enorm zwaar dier.
- C.** De olifant eet soms overrijpe vruchten.
- D.** De olifant is het grootste landdier op aarde en weegt soms wel 1000 kilo.